

Blanca Llum Vidal

Esriptora

A 'La princesa sou Vós' (Club Editor), Blanca Llum Vidal escriu sobre l'amor clandestí d'una dona per un home escàpol. L'autora defuig l'acció narrativa i s'instal·la en la dimensió paral·lela del desig, sobre el qual escriu en una llengua rica i esponerosa

CRISTINA CALDERER

“Escriure una història d'amor heterosexual és gairebé irreverent, ara”

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

Quan va néixer aquest llibre?

Durant el confinament. Hi vaig dedicar el temps que apareix a les cartes, uns cinc mesos. Després ho vaig treballar. És un llibre molt immediat. La narrativa em ve d'un lloc molt diferent que la poesia. No vol dir que amb una gaudeixi i amb l'altra no, ni tampoc que una sigui transcendent i l'altra no; de fet, no m'interessa fer aquesta mena de poesia. Amb la narrativa ric molt. Em permeto fer el pallasso. I ho dic amb tot el respecte pels pallassos: els admiro.

¿Ho dius per les situacions que descrius? Per l'ús del llenguatge?
El to d'aquest llibre és paradoxal. És ple de paraules en majúscules: conceptes com el Pensament o la Raó

te'ls trobes al costat d'unes Calces o una Magrana. Hi ha una topada entre un món seriós, el de la burocràcia i els documents –que em ve de llegir Kafka–, amb la gran riallada que és el personatge. *La princesa sou Vós* l'escriu algú que bàsicament es fot d'ella mateixa tota l'estona. És com una opereta bufa.

És una opereta ambientada al present però que ens remet al món dels trobadors. Ens explica la devoció d'una dona per un home a qui bateja com “la princesa”.

És una lectura interessant. No és que jo no ho vegi així: hi ha una gran decepció amb el present, necessito mirar enrere, i l'artefacte estilístic que en trec és aquest. Apareixen els

trobadors i aquesta mena de follia amorosa que trasbalsa la narradora, però també hi ha una mirada al segle XVIII. I fins i tot hi ha picades d'ullet a l'època d'entreguerres.

Et proposes abordar l'amor des de diversos temps.

Ella escriu cartes d'amor a un tio que té la santa mania de no contestar. L'amor ho engloba tot, però també hi ha temes de la política del moment, de l'epidèmia i de com s'ha gestionat, de la tristesa i la ràbia que m'han provocat les institucions catalanes els últims anys.

És un llibre que sembla escrit en clau. ¿Com vas trobar la manera d'explicar el que volies?

La manera és un atac de banyes. M'agraden tant els epistolaris i les cartes en què els amants s'escriuen de vós –em sembla elegant i sexi– que vaig imitar-ho. Com en tants altres moments, el referent directe va ser Marina Tsvetàieva i les cartes que s'escriu amb Borís Pasternak i amb tants altres amants, homes i dones. També la correspondència entre Ingeborg Bachmann i Paul Celan, que és un gran exemple de com el patiment i l'amor es barregen com una sopa.

Al llibre hi ha amor. També enveja i gelosia.

Són dos sentiments que moralment no s'accepten. Hi ha tota una sèrie de coses que sentim i que sembla que ja no toca parlar-ne. La societat i, sobretot, el feminisme els condemnen. La protagonista del llibre es lliga directament a l'altre al principi: rebutja ser independent i forta. M'agrada entomar les coses bones i dolentes que ens passen per dintre. Si sentim gelosia, no l'hem de negar, sinó treballar-la.

¿La veu que ens explica *La princesa sou Vós* és crítica amb el feminisme?

Hi dialoga. Hi ha textos feministes que m'han marcat. Tinc la sensació que hi ha obres teòriques feministes que es vomiten en la ficció. Hi ha novel·les que semblen el treball final d'un màster d'estudis culturals. Aquesta no era la meva intenció. Un referent important per a mi és l'Eva Baltasar. Ella descriu un món en el qual les relacions són lèsbiques, però no ho converteix en el tema central de les novel·les.

És una novel·la provocadora?

M'agrada haver escrit un llibre on l'amor que explico és aparentment i estrictament heterosexual. Escriure una història d'amor heterosexual és gairebé irreverent, ara. Però resulta que la princesa és ell, que hi ha un joc amb els gèneres i ella es conjuga a vegades en diminutiu mascu-

lí. Així i tot, *La princesa sou Vós* no és un monument *queer*. Encara que m'estimi molt el moviment preferixo no parlar-ne gaire, perquè al final s'acaba institucionalitzant i es dissol. Potser el llibre és una fugida d'una cosa i l'altra.

L'amor que hi trobem és força inclassificable.

La veu que escriu és d'una dona, però adreçant-se a la princesa potser el que vol és convertir-se en un immens cavaller. En l'amor les etiquetes ni m'interessen ni m'agraden. Per a mi l'amor és lliure, no és ni hetero, ni poli, ni res... Arriba un moment que tot això es fa molt pesat, o jo l'hi trobo. Al final, el que jo faig és tan *demodé* que potser té gràcia.

Potser escrivint el llibre durant el confinament et volies comunicar per carta amb un món que reclamava distància física.

El moment nostre és molt dur: arrosseguem tota la porqueria del passat amb una sofisticació tecnològica i capitalista. Això el fa més repugnant. Al llibre, la dona parla des d'una gran solitud. Jo vaig viure el confinament com un privilegi, perquè creuava la ciutat per anar a la Zona Franca a treballar. A més, em vaig posar a escriure aquestes cartes, que van ser una manera de deixar anar la imaginació. No només escric “t'estimo” al suposat receptor, sinó que li parlo de tots els temes que em passen pel cap.

El desig és un dels motors de la novel·la.

Marguerite Duras deia que mai no havia pogut concebre la sexualitat sense intel·ligència. A mi em passa el mateix: el cap i el cos són inseparables. Vaig escriure *La princesa sou Vós* perquè tenia ganes de parlar de sexe, però hi acabo parlant de llenguatge.

També hi ha la tristesa de sentir-se lluny de la persona desitjada.

Sí. Al final, si hi ha una sexualitat que aquí explico és la de la masturbació. La princesa no em respon. Me l'imagino com un tio elegant i glamurós que en definitiva és molt vulnerable. Es mou entre l'arrogància i la debilitat. És un personatge intel·ligent que necessita ajuda.

És algú amb molta cultura, però la cultura no l'ha fet millor.

La cultura no salva el món i la literatura no salva ningú. No ens traurà mai de la misèria. A més, en un moment en què mor gent a la guerra d'Ucraïna i l'amenaça nuclear persisteix, a vegades tinc una sensació d'obscuritat, escrivint i publicant llibres. ◆◆

“
NI LA
CULTURA
NI LA
LITERATURA
ENS
TRAURAN
MAI DE LA
MISÈRIA
”